

neje segített neki a gyógyszerek beadásában, a küldönc és írnok szerepét is hosszú éveken át vállalta. Idős korában pedig ébrenlétének, pihenésének és alvásának őrzője, aki minden pillanatban férje rendelkezésére áll; takarít, főz; vendéget, barátot, tisztelőt fogad.

Pihenésekkel közbeiktatott beszélgetésünk végén boldogan mutatta felesége rendezte fénykép-albumait, diplomáit, és hosszú, tartalmas életének sok-sok emlékét. Így került kezembe „Visszapillantás; egy nyugdíjas körállatorvos emlékeiről” címet viselő és 1982-es dátummal ellátott, kézzel sűrűn teleírt 78 oldalas tartalmazó könyve. Nagyjából ezzel azonos az a sűrűn gépelt 34 oldalon leírt önéletrajza, amelyet 1982-ben egyetemünknek is elküldött, és az a szakmatörténeti gyűjteményben 475/3/1982. számon megtalálható. Ebből az életrajzból idézek: „Most, hogy visszapillantottam a leírtakra, elgondolkozom, s belátom, hogy különösen az I. világháború utáni időben, csak kezelgettük a beteg állatokat sok fáradsággal, időtöltéssel. Mi, kollégák nem hogy segítettük volna egymást,

hanem konkurráltunk egymással, ún. »kiemelt, megbízható hatású« gyógyszerekkel, eljárási módszerekkel. Némely kolléga féltve őrzött kincse volt egy-egy új recept birtoklása, azt közkinccsé a világerért sem tette. Belátom, hogy a megelőzés, a kollektív munka, az összefogás a célhoz vezető út az állatorvoslás terén.” E néhány sort *Agyagási Domokos* válaszként fogom fel utolsó kérdésemre, amely így hangzott: Mint állatorvosi karunk egyik — ha nem a — legidősebb tagja, mit üzensz a Magyar Állatorvosok Lapján keresztül a ma állatorvosának? Párás szemekkel, meghatódottan csak annyit fűzött hozzá: „Aki az állatorvosi pályát nem kenyérkereseti lehetőségként, hanem hivatástudattal és hivatásérzéssel gyakorolja, annak az élete a nehézségek, gondok ellenére kiegyensúlyozott, és munkájában örömet, boldogságot lel.”

Hát ilyen a munkában elfáradt, de szellemi frissességét mindmáig őrző *Agyagási Domokos* emberi és szakmai portréja. A vele és felesége társaságában töltött félnap számomra mindig emlékezetes marad.

Holló Ferenc dr.

Szakülésekről

A juh mesterséges termékenyítésének eredményeiről

Mezőkeresztes, 1985. március 20.

Egész napos tenyésztési bemutatót és szakember-találkozót rendezett 1985. március 20-án a Mezőkeresztes Aranykalász Tsz-ben a Debreceni Állattenyésztő Vállalat — a MAE Állatorvosok Társaságának szaporodásbiológiai szakosztálya, a TIT Borsod-Ábaúj-Zemplén megyei szervezete, a Mezőkeresztes Aranykalász Mgtsz, valamint a Szentistváni VII. Pártkongresszus Mgtsz közreműködésével — A juh mesterséges termékenyítésének központi szervezése és gyakorlati eredményei címmel.

A rendezvényen részt vettek: az Állattenyésztési és Takarmányozási Minősítő Intézet, a Debreceni Orvostudományi Egyetem, az Állatorvostudományi Egyetem, a Keszthelyi Agrártudományi Egyetem Mezőgazdaságtudományi Kara (Mosonmagyaróvár), a TESZÖV, a BOVINA, a Hajdúsági Agráripari Egyesülés, az Állattenyésztő Közös Vállalat, a tejipar, az állategészségügyi és élelmiszer-ellenőrző állomások, az üzemek, valamint a Debreceni Állattenyésztő Vállalat képviselői, illetve szakemberei.

Resli István dr. igazgató rövid megnyitója után a vendéglátó termelőszövetkezet elnöke ismertette a gazdaságot, majd *Kovács József dr.* főállatorvos szölt a juh mesterséges termékenyítésének szervezéséről, jelentőségéről és helyzetéről. Többek között elmondta, hogy vállalatuk, illetve annak jogelődjei már évek óta igyekeztek a juh mesterséges termékenyítésének népszerűsítése érdekében mindent megtenni, hogy az eljárás széles körben elterjedjen.

Ennek érdekében kidolgozták a technológiát és évente — kisebb kiadványban — be is számoltak a végzett munkáról. Előadásokat tartottak hazai és külföldi szakemberek előtt, legutóbb az 1984-ben Debrecenben rendezett nemzetközi juhtenyésztési konferencián. Beszámolójuk még Ausztráliába is eljutott, ahol a rádióban ismertette *Kovács dr.* a juh mesterséges termékenyítésének magyarországi eredményeit.

Ez ideig azonban a konkrét bárányozási eredmények bemutatására nem került sor. Ezt a hiányt kívánják most pótolni, amikor működésük egy területén bemutatják az eredményeket.

A hely kiválasztásához — a vendéglátói szívessegen és a szakmai hozzáálláson túl — az a körülmény is közrejátszott, hogy e helyekre olyan kosfajtáktól szállítottak hűtött termékenyítő anyagot, amelyek utódai jól megkülönböztethetőek az utófedező kosok bárányaitól (feketefejú pleveni, corriedale, keletfríz). Az eddig végzett munkájukat jelzi: 85 ezer aszkániai, 42 ezer corriedale, 24 ezer ausztráliai, 23 ezer német húsmerinó, 13 ezer pleveni feketefejú, 7 ezer keletfríz anya termékenyítése.

Bárányozási eredményeik az első termékenyítés után évenként és juhásatonként 40 és 65% között változtak, amelyet a termékenyítéseket követő utófedeztetésekkel 90—130%-ra emeltek.

Munkájuk eredményeit összegezve megállapítható, hogy a központos ondótermelés és szállított hűtött kosperma felhasználása a gyakorlatban eredményesen alkalmazható a gyorsabb genetikai előrehaladás, a rövidebb idő alatti szakosodás és az egységesebb állomány kialakítása érdekében.

A termékenyítési munka során lehetőségük nyílt az összes ezzel kapcsolatos vizsgálatok (ivarzók kiválogatása, termékenyítés optimális ideje, szinkronizálás, fényhatás, flushinghatás, ellési higiénia, ellési veszteség stb.) elvégzésére, amit ki is használtak.

A beszélgetést *Resli István dr.* a következőkkel zárta be: „A juh mesterséges termékenyítése a jelenlegi helyzetben ráfizetéses, ennek ellenére csináltuk — és talán csináljuk is —, de sokszor csak szakmaszeretettel.”

A kerekasztal-beszélgetést üzemi bemutatók követték, ahol is a résztvevők megtekinthették a Mezőkeresztes Aranykalász Mgtsz juhtelepeit, illetve tanulmányozhatták a juh-ivadékvizsgálat helyi módszereit. A bemutatót követően élénk szakmai konzultációra és vitára került sor, amelyet *Bíró István dr.*, az Állattenyésztési és Takarmányozási Minősítő Intézet főigazgató-helyettese vezetett.

Szabó Árpád dr.

főállatorvos